

O našom kine

Nosnou témou televízneho šotu komerčnej televízie TA3 dňa 24.11.2012 bolo vystúpenie pána primátora o stave, (ne) činnosti a prevádzkovaní mestského kina. Keďže ako obyčajne pán primátor aj pri uvedení stavu mestského kina fabuloval, najmä v tom zmysle, že kino, resp. jeho prevádzkovanie je dôležitou a to takou prioritou úloh v mestskom rozpočte, o ktorej by mali súčasní poslanci vedieť, dovoľte mi, aby som sa dotkol, ním predostretej témy v televíznej upútavke. Poslanci aj ostatní občania veci znali si uvedomujú, že kino predstavovalo a aj naďalej predstavuje podporu kultúry všade bez výnimky, teda aj v našom meste.

Dňa 9. 3. 2012 – Mediálna spoločnosť Film Europe Media Company zorganizovala 6. marca celoslovenskú konferenciu kinárov a filmových profesionálov „Quo vadis Cinema?“. Nosnou témou podujatia (témy dostupnej na internete) bola digitalizácia ako súčasť globálnej zmeny nielen kina a kinodistribúcie, ale aj problematika financovania digitalizácie a prežitia jednosálových kín.

Z panelovej diskusie filmových profesionálov a kinárov z celého Slovenska (nemám vedomosť, či tam boli aj z nášho mesta kinári, ak nejakých máme) vzišlo jednoznačné stanovisko, že v oblasti digitalizácie kín nastáva kritická situácia. Tridsaťpäť milimetrové filmy budú môcť nedigitalizované kiná premietiť maximálne do leta 2012 a bez digitalizácie hrozí zánik týchto kín. Takýmto spôsobom kultúrna verejnosť najmä v regiónoch príde o možnosť často jedinej formy kultúrneho vyžitia a mohla by sa zopakovať situácia z roku 1912, kedy fungovalo iba 13 kín (Na upresnenie, k 25. februáru 2012 je digitalizovaných iba 11 jednosálových kín, čo predstavuje len **7,6 %** z celkového počtu kín).

Ako som už napísal z histórie kinematografie na Slovensku vyplýva, že v roku 1912 fungovalo na Slovensku iba 13 kín. Odborníci konštatovali, že momentálna situácia naznačuje, že sme sa vrátili k tomuto číslu aj v roku 2012. Vďaka digitalizácii sa celá filmová kultúra mení a pociťujú to hlavne kiná v menších mestách nevynímajúc naše mesto.

Preto vytíkať politický kapitál na túto tému od takého ostrieľaného politika na komunálnej úrovni ako si myslím, že náš pán primátor po 22-och rokoch jeho funkcionárčenia nesporne skutočne je, podľa môjho súdu je nekorektné, so slabou znalosťou problematiky, alebo mu ide o vedomé zastieranie zložitosti situácie.

Asi nečítal Súhrnnú správu o aktuálnom stave kín a filmovej distribúcie na Slovensku a nemá kontakt s Audiovizuálnym informačným centrom Slovenského filmového ústavu, preto mu asi nie je známe, inak by takto svoj príspevok v televíznom vysielaní nepostavil, pretože v súčasnosti

Audiovizuálny fond (AVF) v plnej výške nepokrýva náklady spojené s digitalizáciou. (Je veľmi otázne, či tam má mesto Nováky podanú žiadosť!!).

Model financovania digitalizácie kín je postavený na viaczdrojovom financovaní. Kombináciou Audiovizuálneho fondu, finančných zdrojov miest a obcí a zo súkromných zdrojov!!! Teda nemyslím si, že Mesto Nováky má vo svojom rozpočte takú situáciu, aby na úkor iných dôležitejších potrieb v meste zabezpečilo plnú prevádzku kina na modernej úrovni. Pravda je taká, ako som už konštatoval, že 35–milimetrové filmy pomaly, ale isto končia. Stará technika sa musí zameniť za novú a kino, ktoré neinvestovalo do digitalizácie, možno už od tohto leta nemá čo premietiť. Takým je i naše kino. Jednoducho stojí pred existenčným problémom, **ale nie kvôli súčasným poslancom!!**. Aj preto treba vziať na zreteľ, že naše kino, na ako menšie kino, zjavne ako na tento druh kultúry, pôsobí tiež aj okrem iného tlak trhového prostredia. Prevádzkovať kino je totiž podnikanie ako každé iné!!! Ale to predsa predstavitelia nováckej kultúry vedia. Preto treba hľadať finančné zdroje na modernizáciu nášho kina a nie odvolávať sa na negatívny vykonštruovaný postoj poslancov. A už vôbec sa nechcem rozpisovať, ako si mesto váži našich bývalých dlhoročných kinárov. Ale to je o inom.

Nechcem meditovať, či sa tu zneužíva situácia o nevedomosti, pretože je otvorene treba povedať, že verejnosť nie je v súčasnosti dostatočne informovaná o problematike digitalizácie, jej špecifikách, procese a dôsledkoch. "Dnes, keď už vo svete, ale v čím ďalej vyššej miere aj v SR je väčšina diel distribuovaná v digitálnej forme, je digitalizácia kín nevyhnutnou podmienkou pre zachovanie prístupu verejnosti k výsledkom audiovizuálnej tvorby.", to sú slová o aktivite Ministerstva kultúry SR, ktoré prezentovala generálna riaditeľka sekcie audiovizie a autorského práva MK SR, na konferencii vyššie špecifikovanej.

Digitalizácia v Novákoch nie je vôbec pripravená a podľa poznatkov niektorých kinárov aj mnohé malé kiná, ktoré sa týmto spôsobom zmodernizovali, **nepocítili zatiaľ pozitívny efekt**.

O čo teda ide. Skutočnosť podľa odborníkov je taká, že sa funkčným kinám stále posielajú filmy fyzicky, aj keď ide o digitálne nosiče. Počet kópií je obmedzený a tak z toho aj naďalej profitujú veľké multikiná, pretože distribučná spoločnosť ich logicky uprednostňuje. Nehovoriac o tom, že digitalizácia kina je príšerne drahá. Podľa odborníkov vyjde zhruba až na 100 000 eur!!!

Ak nebude projekt digitalizácie zrealizovaný v našom kine, kino bude nútené premietiť filmy z archívu, čo v praxi znamená ešte menšiu návštevnosť a pravdepodobne úplný zánik nášho

kina. Tak v podstate ako sa aj stalo. Je to však aj o návštevnosti a v Novákoch ako som to sledoval , ozaj nič moc. Aj preto sú vágne tvrdenia pána primátora o závažnej absencii kultúry produkovanou kinom , rovnako že Nováčania sú nútení za filmovou kultúrou dochádzať do okolitých miest. Veľa v tomto prípade záleží aj od ľudí. Práve tí môžu ďalšie fungovanie podporiť aj svojou návštevou toho-ktorého filmu a tak zabrániť aby sa stal z kina, ako sa stal aj z iných kultúrnych ustanovizní, napr. čínsky obchod. Podľa informácií dostupných mne o návštevnosti nášho kina, by návštevnosť kina v našom meste kino z biedy nevytrhla.

Podľa mňa však je to úplne o inom, ako nám preukazoval televízny výstup. Otázka kina a veľmi neprofesionálne zdôvodňovanie tzv. havarijných situácií jednotlivých zariadení v majetku mesta má podobu vymyslenej hry a tlak na poslancov, aby za každých okolností schválili navrhnutý rozpočet mesta.

Potom nech sa pán primátor nečuduje, napr. že kroky užívateľa Kultúrneho centra (bývalý Dom kultúry), kina, rôznych vyznačení cestných komunikácií a pod. v súčasnom období sú pre poslancov v dôsledku absencie dostatočných informácií nezaujímavé (najmä však v dôsledku jeho kabinetnej politiky, o ktorej nás presvedčil svojimi výroky v poslednom tzv. Živom vysielaní – aj preto poslanci nemôžu vedieť o prioritách pán primátor) , pretože pripomínali skôr pokus o tlak v súvislosti so schvaľovaním rozpočtu mesta, kde by sa klúdne dalo povedať, že niektoré špekulatívne sily sa snažili vyvolať u občanov stav výnimočnej situácie a za celú situáciu preniesť zodpovednosť na poslancov. Preto sa možno domnievať, že veľmi neprofesionálne zdôvodňovanie tzv. havarijných situácií jednotlivých zariadení v majetku mesta má, možno malo, podobu vymyslenej hry a tlak na poslancov, aby za každých okolností schválili navrhnutý rozpočet mesta. Odborne zdatní občania si však myslia, že v tej základnej podstate starostlivosť o zverené zariadenia je vec manažérskej (ne)spôsobilosti vedúceho zariadenia, príp. správcu budovy, či miestnych komunikácií.

Nuž, ozaj pán primátor, aj z vyššie uvedeného vyplýva, že je načase začať v duchu „modus vivendi“ - v duchu vzájomného porozumenia - a ozaj sa snažte s poslancami mestského zastupiteľstva a občanmi nášho mesta vo vzájomnej zhode spoločne pozamýšľať nad našim mestečkom a najmä jeho budúcnosťou a nevymýšľať si. **Keď už táto požiadavka vám nevyhovuje, lebo na to treba pracovné nasadenie vaše, vášho zamestnaneckého aparátu vo vzájomnej spolupatričnosti, či spolupráce s poslancami, myslite aspoň na nás, občanov.** S úctou PB